

“Op straat komen, werkt” – interview met Stefanie van TegenGAS in Leuven

23 april 2014

We hadden een interview met Stefanie van LSP en TegenGAS, die mee een trekkende rol speelde in het lokale, Leuvense platform GAS-vrij Leuven. Het samenwerkingsverband organiseert op maandag 28 april om 18u30 een betoging op het Martelarenplein, aan het station. LSP roept op om met zoveel mogelijk mensen aanwezig te zijn.

Hoe is GAS-vrij Leuven ontstaan?

Het platform is ontstaan na een oproep van de Tegengas campagne, naar analogie van bijvoorbeeld GAS-vrij Gent, dat ook heel wat organisaties telt. In Brussel is er ook een anti-GAS platform. In Leuven was er al een actie aan de gemeenteraad eind november, georganiseerd door Comac (PVDA jongeren), ALS en Tegengas, en ondersteund door ACV Jongeren. Daar waren al tientallen studenten op aanwezig. Dat was eigenlijk de aanzet voor GAS-vrij Leuven, waar naast ACV Jongeren, Comac en Tegengas nu ook de Masereelclub aan deelneemt.

Momenteel zie je in een aantal gemeenten dat de politici de GAS-maatregelen aan het verzachten zijn. Waarom moeten we vandaag dan nog op straat blijven komen?

Ik denk dat de reden waarom een aantal gemeenten het beleid hebben verzacht, ligt bij het feit dat we hebben geprotesteerd. Anders zouden die beslissingen wel zijn doorgegaan. Dat toont aan dat op straat komen, werkt. Maar ik denk dat de GAS-wetgeving volledig weg moet omdat ze tot niets dient. De steden zouden beter investeren op de terreinen waar men nu een repressief beleid rond wil voeren, zoals sluikstorten en andere vormen van overlast. Dat werkt ook niet, om mensen simpelweg te beboeten. De traditionele politici proberen op die manier de bevolking rustig te houden. Dit in tijden waarin er in plaats van sociaal te investeren juist besparingen worden doorgevoerd, de prijs van de vuilniszakken opnieuw wordt verhoogd, gratis containerbeurten worden afgeschaft en je nu in Leuven dik moet betalen om grof huisvuil te laten ophalen.

Wat zijn de terreinen waarop er in Leuven de meeste GAS-boetes worden uitgeschreven?

Sluikstorten en wildplassen zijn vandaag de belangrijkste redenen, met nog een kleiner aandeel voor vandalisme. Rond vandalisme zegt heel de gerechtelijke wereld dat we dit via het strafrecht moeten oplossen, omdat je daar geen GAS-boetes voor nodig hebt. Voor de andere zaken stelt het platform: de stad heeft de jeugdorganisaties gecontacteerd, maar heeft eigenlijk niets gedaan met hun bekommernissen. De meesten willen opnieuw een dialoog met de stad. Er is de eis voor meer openbaar sanitair en de verbreding van het aantal gratis vuilniszakken die gezinnen kunnen krijgen, wat nu vooral de armere lagen in de samenleving zijn. Met Tegengas denk ik dat we verder moeten gaan en voor gratis huisvuilophaling als dienst aan de bevolking moeten opkomen. Het zijn niet de gewone mensen die ervoor kiezen om met veel wegwerpverpakkingen te zitten. Ze bepalen niet hoe er wordt geproduceerd. Het geldt om zo'n openbare diensten te organiseren moet bij de grote bedrijven worden gezocht.

We zien dat mensen wel hun best willen doen om te sorteren, maar er dikwijls niet de mogelijkheden toe hebben. Tegengas stelt dat er nood is aan buurtcontainerparken, om mensen de kans te bieden om hun afval deftig te sorteren. We eisen ook dat de gratis containerbeurten opnieuw worden ingevoerd, vroeger waren er 3 beurten gratis.

Sommigen zeggen dat we misschien nog moeten onderhandelen en de dialoog moeten afwachten met de stad, vooraleer dat we radicale eisen gaan formuleren. Wat denk je daarvan?

Ik denk dat de stad daar wel haar tijd voor heeft gehad. Er zijn overal in België protesten geweest. Het is heel duidelijk dat brede lagen van de bevolking niet moeten weten van de GAS-boetes. De stad heeft de jeugdorganisaties gecontacteerd, maar heeft daar totnutoe niets mee gedaan. Ze voelt wel wat nattigheid, vandaar dat Tobback wat milder is rond een aantal punten. Maar ik denk dat het belangrijk is om een krachtsverhouding op straat uit te bouwen. Het is duidelijk dat de stad uit zichzelf het beleid niet zal omkeren.

Je leest soms artikels van mensen die zeggen: “we moeten asociaal gedrag toch beboeten”. Waarom denk je dat de GAS-boetes daar niet voor geschikt zijn? Er zijn effectief vormen van overlast – waarom zou je die als socialist niet gewoon bestraffen?

Ik meen dat je eerst alle preventie moet inzetten die je kan inzetten. Je moet zien dat je eerst mensen de kans biedt om het wel op een deftige manier te doen. Ik geef maar een voorbeeld: hangjongeren, als je die jongeren gewoon een boete geeft, dat haalt niets uit. Je moet beginnen met jongeren degelijke uitgaans- of sportinfrastructuur te bieden, degelijk werk in veel grote steden,... zodat ze niet op straat hoeven rond te hangen.

Of neem sluikstorten. Kijk, als je de vuilniszakken alleen maar duurder blijft maken, werk je in de hand dat sommige mensen hun vuilnis op een bepaald moment gewoon buiten zetten waar het niet mag. Je moet zien dat mensen de kans krijgen om op een normale manier met dit soort zaken om te gaan. Met repressie dam je geen sociale problemen in die enkel erger worden vandaag, omwille van de stijgende levensduurte en de golf aan besparingen.

Tegengas legt ook dikwijls een verband tussen toenemende repressie, de GAS-boetes en de crisis van het kapitalisme. Hoe zie je die zaken met elkaar in verband staan?

Vandaag wordt steeds minder geïnvesteerd in sociale noden. Er worden steeds hardere besparingen doorgevoerd, die de bevolking zeer hard treffen. Het establishment moet wel boetes gebruiken om de “overlast” van haar asociaal beleid te hanteren. Als er minder geld is voor jeugdbeleid en uitgaansinfrastructuur, als je vuilnisophaling steeds duurder maakt, als er jobs verdwijnen,... dan kunnen mensen ook geen deftig bestaan opbouwen. Dus ik denk dat die repressie, bijvoorbeeld ook tegen acties of betogingen, wel degelijk verbonden is met de besparingen. Ze hebben maatregelen als de willekeurige GAS-boetes nodig om hun systeem in stand te houden.

Door Peter (Leuven)